

ಮನುದೀ

శ్రీ రామచంద్రమూర్తి స్వయంగా శ్రీమన్నారాయణుడు. వైకుంఠం నుండి దిగివచ్చి తన పరివారంతో సహమానవుడిగా ‘పుట్టి’, రావణాది దానపులను మట్టు బెట్టి, ధర్మాన్ని నిలబెట్టి, శరణార్థులను వెన్నుదట్టి, ఆశ్రితులకు ఆటపట్టయినాడు. ఆయనను కీర్తించాలంటే అన్నమయ్య కీర్తనను మించిన సులువైన దారేలేదు. ఈ కీర్తన శ్రీ రాముడు తన జీవనకాలంలో ఎవరెవర్షి ఏవిధంగా కరుణించింది అలవోకగా వర్షిస్తున్నారు. ఆయన ఆత్మబంధువై, ఎవరెవరికి ఏమె కరుణించాడో వినండి...

రామచంద్రుడొకడె రమణీయ గుణరాజి
 అవే ॥ పలువురికిని ‘ఆత్మబంధు’ వాయే
 అన్నమయ్య వివరమందించె వినుడహాఁ!!
 దాశరథిగ వేంకటేశు దలచె.

రాగం : ద్విజావంతి

రామచంద్రుడితడు రఘువీరుడు
కామితఫలములియ్య గలిగె నిందరికి ॥రామచంద్రు॥

గొతము భార్యపాలిట కామధేనువితడు
 ఘూతల కొశికు పాలిటి కల్పవృక్షము
 సీతాదేవి పాలిట చింతామణి యితడు
 ఈతడు దాసులపోలి ఇహపరదైవము
 ||రామచంద్రు||

తలప శబరిపాలి తత్త్వ రహస్యము
 అలరి గుహని పాలి ఆదిమూలము
 కలడన్న వారిపాలి కన్నలెదుటి మూరితి
 వెలయ శ్రీ వేంకటాది విభుదీతడు ||రామచంద్రు||

భావమృతం :

ఈ శ్రీ రామచంద్రమూర్తి రఘుకులమున పుట్టిన వీరాగ్రణి. ఈ మహానుభావుడు ఇంతమందికి వారు వారు కోరిన కోర్కెలను దీర్చినాడు. ఆ విపరములు వినండి.

(దేవదానవులు పాలసముద్రమును చిలికిన సమయంలో ఉద్ధవించిన శ్రీ మహాలక్ష్మీని శ్రీ హరి చేబట్టగా మిగిలినవి చాలా వరకు ఇంద్రుని పరం చేశాడు శ్రీ మన్మారాయణుడు. అవి ఆ ఇంద్రునికి మేలే చేశాయో లేక అసూయాగ్రస్థలైన దానవులచే కష్టాల్చే తెప్పించాయో చెప్పలేము గాని ఈ శ్రీ రామచంద్రుడు ఆ దివ్యమైన ఐశ్వర్యాలకన్నా అధికమైన మేళ్ళను చేశాడు.)

ఈ శ్రీ రామచంద్రుడు గౌతముని భార్యాలయిన అహల్యను శాపవిముక్తరాలను చేసి ఆమె పాలిటి కామధేనువైనాడు. ఘూతలు (బాణములు లేక అష్టములు) స్వీకరించి విశ్వామిత్రునికి గురువుపదవిని అందించిన కల్పవృక్షము. (ఆయన చెప్పినట్టే చేసి ఆఖరికి తన భక్తుడైన యమాతిని కూడ వధిస్తానన్నాడు). సీతాదేవి పాలిటి ‘చింతామణి’ అనే ఐశ్వర్యాప్రదాయకమైన దివ్యమణి వంటివాడు. రామదాసులందరికి ఈయన ఇహలోకంలో కోరికలను పరలోకంలో మోక్షమును ప్రసాదించిన దైవమూర్తి.

సుగ్రీవుడు పోగాట్టుకొన్నవన్నీ తిరిగి లభింపచేసిన పరమ బంధువు. హనుమంతుడికి ఈయన సామ్రాజ్యము వంటివాడు. విభీషణునికి ఆసక్తితో దాచిబెట్టిన ‘పాతర’ వంటి ధనము ఈ శ్రీరాముడే. మామగారైన జనకమహరాజునకు ఘనమైన మహిమ (ఎన్నటికీవాడిపోదు) గల పారిజతవృక్షము. (జానకి చేబట్టి శాశ్వతంగా జనకుని పేరు చిరస్థాయిగా వుంచాడు)

శబరి ఎంగిలిపండ్లుతని పరమాత్మకు జాతి భేదముండడన్న తత్త్వరహస్యాని చాటిచెప్పినవాడు. నావ నడిపించుకొని, అందరి బ్రతుకుల్ని ఒడ్డున చేర్చేవాడినే (ఆదిమూలమునే) ఒడ్డున చేర్చిన భ్యాతినిచ్చాడు. కలడు కలండునెడి వారికి (కలదోలేడో అనే సందేహం కలిగినా) కలనని నిరూపించిన వాడు. శ్రీ వేంకటాది మీద విభుడు వేంకన్న రూపంలో వున్న శ్రీ రామచంద్రమూర్తి.